

Motion till riksdagen 2005/06:So303

av **Anna Lilliehöök och Anita Sidén (m)**

Säker och tillgänglig rättspsykiatri

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en omdaning av rättspsykiatrisk vård.

Motivering

Gränsdragningen mellan rättspsykiatri och fängelse är mycket onyanserad och kännetecknas av antingen rättspsykiatrisk vård eller fängelse. Gränsdragningen leder till att rättspsykiatrin får allvarliga säkerhetsproblem och att fängelser inte har möjligheter till den vård som skulle behövas. Uppdelningen mellan rättspsykiatrisk vård och fängelse måste förändras och fler vårdformer måste tillåtas. Rättspsykiatrin behöver bättre säkerhet och kunna använda mer av kriminalvårdens säkerhetsmetodik.

Rättspsykiatrisk tvångsvård kan endast utdömas i form av slutenvård under hela dygnet. Diagnoskraven är högt ställda för att någon skall dömas till rättspsykiatrisk vård.

Grova våldsbrott visar på en brist på empati, och många våldverkare kan ha en psykisk störning som borde kräva rättspsykiatrisk vård även i de fall fängelsestraff utdöms och diagnosen inte anses tillräckligt allvarlig för tvångsvård.

När straffet är avtjänat är det alls inte säkert att våldverkaren kan betraktas som ofarlig för sin omgivning och att de psykiska problemen är borta. Det borde vara möjligt att förlänga frihetsinskränkningen till dess den intagne inte längre kan bedömas som farlig. Vård och medicinering kan vara nödvändigt också efter strafftiden. Det kan krävas att patienter medicineras under flera decennier för att undvika psykoser eller andra tillstånd som ökar risken för återfall i våldsbrott. Tvångsåtgärder för t.ex. medicinering behöver kunna användas också i öppenvården efter strafftiden. Sådana tvångsmedel skulle kunna utformas enligt lagen om vård av unga (LVU) och tvångsvården för missbrukare.

Fel! Okänt namn på

Ett problem i sammanhanget är att staten svarar för fängelsestraffen medan landstingen tar över ansvaret när tvångsvård utdöms. Staten bör ta över ansvaret för den rättspsykiatriska vården. Ytterligare ett skäl till detta är att övriga patienter i allmänpsykiatrin, barn- och ungdomspsykiatrin och öppenvården får stå tillbaka för dömda till rättspsykiatrisk vård. Antalet dömda till tvångsvård ökar samtidigt som vårdtiden för de tvångsvårdade blir allt längre på grund av de grava problemen hos de dömda. Det är statliga domstolar som dömer till tvångsvård, och staten bör då också stå för kostnaden.

Stockholm den 26 september 2005

Anna Lilliehöök (m)

Anita Sidén (m)